

Дончо Цончев
Акробационе

Италианците пееха в колите си (две на брой), за-стигаха се и караха успоредно, със смъкнати стъкла на прозорците, за да се чуват, после издуваха конските сили (триста на брой) – бързаха най-сетне да влязат в България.

Те бяха чували много за тази малка, прекрасна страна, имаха един силен и уважаван борец на име Булгарелли, помнеха Гунди от своите стадиони и познаваха лично Райна Кабаиванска.

Но най-вълнуващи впечатления четиримата ловци в двете коли бяха получили от устните разкази на свои приятели, вече били във фазанарията край село Литаково.

– Страхотна природа! – твърдяха онези. – Под всяка трънка – фазан. На всяко дърво – токачка.

– Дива токачка? – не вярвах четиримата страстни природолюбители. На трийсет-четирийсет километра от София? Та нейната родина е Африка, какво ще търси дива токачка в България?

Тя ще си търси храната и лесно ще я намира край фазанарията, смееха се онези. А вие ще търсите самата токачка и също така лесно ще я намерите. На шапката на единия имаше нежно красиво перце, отдолу сиво пухено, нагоре черно и гладко, на ярки бели точки – той го показва с пръст и намигна.

Летяха мощните автомобили, лееха се прочутите канцонети – четиримата ловци предварително изживяваха големите няколко дни в малка България.

Те имаха план, който ги изпълваше с трепет. Те имаха и пари – далеч повече от цената за посещение на една фазанария. Разчитайки на това и познавайки из-тънко днешния начин за любоване на природата, те извисяваха медитерански тенори до небесата.

На митницата бяха пресипнали.

– Защо и четиримата шепнете? – попитаха ги мъжете с фуражките.

– О, соле мио! – изкукурига водачът на групата, господин Росси, та слънчево се засмя.

Кучето за хашиш подуши ботушите му, мина лениво край автомобилите и отегчено се прозина.

– Чао – казаха митничарите.

– Чао – казаха четиримата италианци и колите отново потеглиха.

Край техните стъкла, от двете страни, потече българският пейзаж.

Не след дълго тези две коли спряха на паркинга пред Ню Отани: кафяв „Фиат-Абарт 131“ и перленосива „Алфа Ромео Джулиа Спринг“.

В луксозните апартаменти италианците нямаха никаква работа (те

си имаха луксозни апартаменти у дома си, в Милано) – хвърлиха си пиямите върху леглата и слязоха да пият кафе. Междувременно водачът им г-н Росси се беше свързал по телефона с когото трябва и след двайсет минути онзи дойде.

– Бонджорно – каза г-н Росси.

– Бонджорно, синьори – каза човекът. – Денев. Коми стате?

Нямаше какво толкова да разискват, изпиха кафетата и насядаха по колите. Само след пет минути бяха ла околоръстното и ето че знаменитият шопски кър се появи пред очите им.

Нищо работа – мислеше си най-младият от италианците, на име Джанкарло Джованьоли. И в саваните на Кения така ми се струваше отначало: нищо работа.

Пулът му се усили. Той обичаше израза „нищо работа“ и особено онова, което очакваше зад него. Саваните на Кения например: една обикновена, суха, голяма ливада, нищо и никаква, а вътре изведнъж – лъвове. Или: момиченцата, които идваха при Джованьоли Сие Фаст да търсят работа – едни парцалени хлапета, а под парцалките...

Джанкарло Джованьоли зяпаше шопския кър, повтаряйки наум „нищо работа“, след което извади пура марка „Шекспир“, освободи я от алуминиевия контейнер и започна да я приготвя за запалване.

Угарката от тази пура Джанкарло стъпка в самата фазанария – пушката бе вече в ръцете му.

Придружителят Денев обясни, че всичко, което лети извън волиера (разбирайте всичко, което би могло да хвъркне), си е за бой.

– О, си! – каза г-н Росси и стреля.

Един фазан се запремята до мрежата. Някой си Боне (който щеше да върви с тях през цялото време) се наведе, усуква му шията и това красиво перушинено нещо миряса изведнъж.

Пукотевицата стигна своя апогей двайсетина минути по-късно, когато изневиделица се появи кучката Лора. Тя изръчкваше от трънаците всичко, италианците говореха помежду си възбудено (все още шепнешком) и не прощаваха дори па врабчетата. Нито придружителят Денев, нито пък Боне бяха изненадани – четиримата днешни чуждестранни ловци не им бяха сефте.

– Кррррррр! Кр-кррррррр... – чу се много силно откъм близкия дол.

Италианците замряха.

– Токачка – каза Боне и сам тръгна нататък.

Джанкарло потръпна цял – онова страхотно красиво перце му беше

замрежило мозъка още в Милано.

Днев обясни как да направят веригата и всички поеха към мястото на звука.

Първ забеляза рядката птица Джанкарло. Със сърце в зъбите от вълнение той вдигна пушката, но в същия миг си даде сметка, че между него и токачката има само два метра. Щеше да я пръсне. Можеше, разбира се, да стреля само в главата ѝ, но как да окачиш една птица на висулките си, ако тя няма глава? Постоя така – токачката не помръдваше. Беше се настанила на клона на една леска, обградена с трънак, и го гледаше.

– Шш! – каза човекът, след като прецени, че наоколо, извън трънака, е чисто и тя няма къде да избяга от изстрела.

Токачката го гледаше и си стоеше на мястото като препарирана. Някой от другите стреля. Това изнерви Джанкарло още повече и той се опита да атакува тръните. Беше невъзможно и много глупаво. Помисли си да вземе буца пръст и да измеря птицата, но се страхуваше да се наведе. Знаеше от собствен горчив опит, че това нещо, дивечът – всякаквият дивеч, – чака само да си отместиш очите от него и да потъне в земята.

Идиотско положение – каза си Джанкарло Джованьоли – Да намериш токачка, да се гледате от два метра в очите и да не можеш да я прибереш.

Другите гръмнаха пак и повториха, тогава Джанкарло изведнъж видя решението: протяга пушката напред, колкото може, пренебрегва съпротивата на трънака, напират и бутва токачката с цевта. Той така и направи (о, сладки болки в трънака), токачката само чакаше да я докоснат и литна.

Джанкарло Джованьоли светкавично се издърпа от тръните (които, гадни тръни, първо не го пускаха да влезе в тях, а сега пък не го пускаха да излезе), успя да стреля, но красивата коварна птица в същия миг реши да се приземи и да хукне по поляната като заек.

Човекът стреля още веднъж. Токачката продължи главоломно напред.

Виолетова пелена замрежи очите на младия Джанкарло. Ужасната птица беше на едно посягане от ръката му – рядката птица – и те се зяпаха толкова време, а сега той, идиотът... И ето – тя вече се скри ваше зад гърбицата на поляната към следващите гадни трънци, а пушката в ръцете му – празна. Джанкарло мислеше всичко това тичешком, така тичешком и опипом той се опитваше да напълни пушката отново, някак си успя и беше готов да стреля още два пъти, но разстоянието между него

и токачката вече беше такава, че нямаше никакъв смисъл.

Нямаше смисъл, нямаше смисъл – повтаряше си Джанкарло като в кошмар и тичаше само защото не искаше да спре, не искаше това да се е случвало изобщо, не искаше и да е виждал дива токачка изобщо, тъй както си беше живял великолепно до преди десет минути – без да е виждал дива токачка изобщо, както впрочем той не я вижда и сега, защото тя беше преминала гърбицата на поляната и се бе скрила от погледа му на някакви сто и петдесет – двеста метра.

Джанкарло пробяга и това разстояние (може би с времето на знаменития свой сънародник Менеа) и гърдите му вече се цепеха и наоколо миришеше силно на пури марка „Шекспир“, и тогава изведнъж видя токачката наблизко пред себе си и вдигна пушката, но миг преди да стреля, се отказа. Токачката бе спряла, разперила криле. Тя натискаше главата си в земята и потръпваше все по-слабо.

Пет минути по-късно, по-бодър от всякога, Джанкарло отиде при другите. Той мислеше да не говори, само едва да се усмихне (както токачката меко се шаренее на висулките му), но се оказа, че другите са ударили седем от красивите ужасни птици и само отбелязаха вяло: „А, и ти си ударил една, браво.“

Той не беше тичал на умирачка за това заспало и превтасало „браво“. Не за него беше цепил гърдите си и изподрал ръцете и лицето си. Ядоса се. Запали пура марка „Шекспир“. Потъна в мислите си. Той всъщност не беше дошъл за фазани и токачки – тоест само да повтаря онова, което другите от Милано вече бяха направили. Планът му, заедно с г-н Росси, предвиждаше наистина нещо изключително.

И вечерта в Ню Отани, след хубавия излет и тези различни перушинени субстанции, четиримата дълго говориха за това.

На другия ден към обед кафявият „Фиат-Абарт 131“ и перленосивата „Алфа Ромео Джулиа Спринт“ потеглиха към Родопите.

Италианците пак пяха в колите си, макар и пресипнали. Джанкарло Джованьоли пак извади пура марка „Ромео и Жулиета“ (а може би пура та бе марка „Шекспир“ – виж първата част на разказа) и пак така я освободи от алуминиевия контейнер, за да я подготви за запалване. Само че сега пейзажът съвсем не беше нищо и никаква работа, а наистина нещо забележително. Страхотна природа наистина, а сред нея ловният дом – като направен от захарчета.

– Бонджорно! – каза г-н Росси на човека, който ги посрещна според

уговорката.

– Бонджорно, синьори – каза онзи. – Пенев. Коми стате?

Пиха кафе, размениха любезности и когато Пенев извади каталога с цените на трофеите от благородни елени и елени-лопатари, г-н Росси сложи ръката си отгоре.

– Мечка – каза той. – Искате мечка. Даваме двойно, но искате мечка, това е.

Пенев се почеса, после запали бавно цигара и каза:

– Ние сега...

– Тройно! – прекъсна го г-н Росси.

Цената за убиване на мечка беше без друго неимоверно висока, а пък това мъжко „тройно“ от страна на решените италианци накара Пенев да си поеме дълбоко дъх, да свие рамене – накрая да ги помоли да си починат до вечерта, пък утре сутринта...

Той не довърши.

– Утре-утре – каза г-н Росси. – Но...

И той не довърши.

Пенев имаше цяла дълга вечер за консултации с когото трябва, за муване и подготовки.

Работата всъщност не би била толкова сложна, ако в района имаше мечка. Но и Пенев, и горският знаеха отлично, че няма. Те дълго си блъскаха главите заедно, цъкаха с език и попържаха – накрая почти се напиха.

Думата „почти“ за случая е свършено точна, защото пиян човек не може да изобрети това, което Пенев и горският изобретиха, тъй както едва ли го би изобретил и трезвен.

– Абе, Джоро, ти скоро в града беше ли? – попита Пенев внезапно.

– Онзи ден – каза горският.

– Абе, циркът още ли е там?

– Там е.

– Абе, защо не вземем да ги попитаме колко ще искат за една от техните мечки, а? Някоя дърта. Някоя, дето ще я бракуват.

Горският се вторачи в своето пряко началство с отворена уста, после се пресегна да го прегърне. Удариха по още едно – от радост, – дигнаха шофьора и тутакси отпътуваха за града.

Циркът си беше на мястото, циркаджиите също – пазарлъкът трая не повече от десет минути. Една от мечките наистина била вече за пенсия – цената се оказа напълно достъпна, приблизително колкото цената на едно шише уиски в кой да е от вечерно действащите салони на Ню

Отани.

– О'кей! – каза човекът от цирка, който предаде животното.

И всичко наистина беше о'кей.

– О'кей! – каза Пенев на италианците сутринта. – Получихме сведения и разрешението от управата.

– Кои сведения? – попита г-н Росси.

– За района, в който се движи този екземпляр – сви рамене Пенев.

Италианците се спогледаха. Изглежда, им замириша на мечка. На осъществяването на големия им план и на дългите приказки после в Милано.

– Кога можем да тръгнем? – попита г-н Росси.

Пенев отново сви рамене (лесно му беше сега да е спокоен) и каза, че това си било тяхна работа.

Италианците не пожелаха дори да закусят. Очите им светеха. Ръцете им трепереха. Гласовете им отново пресипнаха – този път без никакви песни.

Пенев наистина беше спокоен – когато оставиха с горския мечката под скалния навес в гората, тя веднага си легна и заспа. И въобще през цялото време нямаше вид на животно, което би нервничело за нещо.

– Тръгваме – каза г-н Росси. – Ние просто тръгваме.

Пенев сви рамене за трети път и след малко джипът потегли по каменистия път.

Освен страхотната природа наоколо сега в гърдите на италианците се появи и страхотно вълнение. Защото по един начин изглежда една гора, когато отиваш в нея за гъби, и по друг – когато с пушка тръгваш по следите на мечката.

Пенев даде знак на шофьора да спре и на малката полянка обясни посоката, в която е забелязан зверът. След това той пожела обичайното „наслука“ и като изчака италианците да потънат в гората, седна в джипката и се облегна назад със затворени очи. Тежка беше нощта за него и поведението му сега лесно можеше да се обясни. Шофьорът също бе имал силни вечерни емоции – задряма преди самия Пенев.

Италианците напредваха в гората бавно, с пресъхнали устни и разтуптени сърца, когато изведнъж Джанкарло прошепна:

– Вижте!

Другите трима трепнаха и рязко се снишиха. Те очакваха великия миг на срещата със звера, но Джанкарло добави ясно и прозаично:

– Хижа.

Наистина, пред очите им се откри прекрасна малка хижа – в

сърцето на дивата гора.

– Да я заобиколим – предложи г-н Росси. – Мечката няма да дойде тука на чай.

Той беше прав, г-н Росси. Но се и лъжеше. Защото мечката...

– Ссст! – каза Джанкарло и клекна.

Клекнаха със светкавична бързина и другите трима.

Джанкарло Джованьоли сочеше с пръст нещо на земята и това нещо на земята се оказаха огромните следи от огромните лапи на мечка ... Впрочем да – защото мечката, както вече започнахме да изясняваме случая, щом се събуди, зарязя неприветливия скален навес и тръгна по същата пътека, по която я бяха довели. Вървя колкото вървя и изведнъж забеляза малката прекрасна хижа. Възбудена изведнъж (тук сигурно имаше хора), тя почти се затича към китната зелена оградка. Но каква беше нейната радост, когато видя момиченцето на горския, което караше в ранното утро по удобната алея своето триколесно велосипедче. О, тя измуча от удоволствие и тутакси хукна към него.

Чуло тежкия тропот, момиченцето се обърна и видя мечката. Разбира се, детето се изплаши много, катурна се със своето велосипедче, но скочи на крака веднага и хукна към хижата презглава.

Тогавя мечката с професионално движение изправи катурнатото велосипедче, яхна го и със завидно, забавно умение завъртя педалите по алеята.

Тъкмо Джанкарло Джованьоли я видя така – подал се по следите ѝ в долната част на алеята.

Стиснал пушката, той отвори уста. Така него видяха г-н Росси и другите двама, когато излязоха предпазливо от стръмния страничен дол.

Забелязала публика, мечката бодро изръжка и започна да прави завойчета.

– Браво – пръв тихичко се обади Джанкарло след около петминутното общо мълчание.

Той пръв се засмя и после, когато с непрекъснати свивания на раменете Пенев върна аванса от неимоверно голямата сума за убиване на мечка в гората и в самия миг на раздялата захапа предоставената му пура марка „Двамата веронци“, непригответена за запалване и от съвсем обратната ѝ страна.

– Симпатико – каза Пенев с пурата в уста, като имаше предвид Джанкарло. – Молто.

И беше прав.

И все пак този млад и симпатико Джанкарло Джованьоли, който бе имал своето голямо преживяване с токачката в трънака, се сети, че тези думи той трябваше да каже на Пенев, а не Пенев на него, но това беше едва на другия ден, когато двете коли спряха да заредят недалеч от предградията на Милано. Тогава той се сети и какво е трябвало да направят при срещата с мечката и веднага се похвали на другите.

– Какво? – попитаха тримата едновременно.

– Ами просто трябваше да й кажем: „Бабо Мецо, дай по едно кръгче.“ Това е.

Джанкарло сви рамене досущ като Пенев и всичките се разсмяха от сърце.

А по един много стар човешки обичай това бе най-сигурен знак, че ловният излет наистина е завършил успешно.

КРАЙ

© 1983 Дончо Цончев

Сканиране, разпознаване и редакция: Светослав Иванов, 2007

Публикация:

Дончо Цончев
ПРАЗНИК БЕЗ ПОДАРЪК

I издание

Рецензент Кръстю Куюмджиев
Редактор Стефан Поптонев
Художник Веселин Павлов
Художествен редактор Александър Хачатурян
Технически редактор Тодор Бъчваров
Коректор Нина Велчева

Издателски № 7082

Дадена за набор на 6.I.1983 г.

Подписана за печат на 10.IV.1983 г.

Излязла м. май

Печатни коли 11,50. Издателски коли 9,59

Условно-издателски коли 9,53.

Формат 84×108/32. Тираж 20 110

Цена 1,20 лв.

Код 22/9536222211/5605-9-83

Партиздат – София, бул. „В.И.Ленин“ № 47
ДП „Д. Благоев“ – София, ул. „Н. Ракин“ № 2

Свалено от „Моята библиотека“ [<http://purl.org/NET/mylib/text/3195>]